

Bergen 18.02.2016

Meland Kommune

postmottak@meland.kommune.no

arkivsaksid **15/1419**

saknr. 94/2015

Høringsuttalelse saknr. 94/2015

Flytting av Blom Fiskeoppdrett AS, konsekvensutgreiing på offentlig ettersyn, saknr. 94/2015

Sammendrag

SalmonCamera støtter fiskeoppdrett som ikke fører til økt dødelighet for villfisk (lakselus, rømming, sykdom), som er basert på tilgjengelig før-råvarer innenfor anbefalt ressursgrunnlag i havet og på land, og som ikke fører til forurensing.

Dette er mulig med lukket merd-teknologi.

SalmonCamera vil fraråde at søknaden innvilges, da dette vil forsterke negative, regionale miljøkonsekvenser. Vurderingene som er lagt til grunn i saksbehandlingen er kun tuftet ut fra et lokalt perspektiv. Det er ikke tilstrekkelig.

Hovedbegrunnelse

- Faglig sett er det liten tvil om at den planlagte økningen i biomassen med gjeldende teknologi (åpne merder) også vil føre til økt spredning av sykdom agens og parasitter, herunder også lakselus.

- Denne økningen vil finne sted i en av hoved-vandringsrutene til laksesmolt fra elvene i Osterfjordsystemet (Vosso, Dale, Arna, Lone, Modalen og Ekso)
- Vi kan ikke se at avveiningene i denne saken er vurdert opp mot det overordnede ansvar Norge har i forhold til internasjonale konvensjoner (Rio-Bern- og OSPAR konvensjonen) som Norge har ratifisert, og som omhandler Norges internasjonale forpliktelser i forhold til vern av laks.
- Vi kan ikke se at det er gjort vurderinger opp mot hverken Grunnlovens § 112, Naturmangfoldlovens § 9-12 eller Villaksnormen. Både dette og det foregående kulepunkt representerer ansvar som påhviler alle nivå av forvaltning og politikk å ta hensyn til.
- Vi kan ikke se at saken er behandlet etter EUs vanndirektiv? En slik eventuell mangelfull saksbehandling vil kunne føre til at saken klages inn for ESA dersom tillatelse blir gitt.
- Allerede i dagens situasjon overskrider luseinfeksjoner kritiske nivåer på sjøørret i Herdlefjorden. Den nye beliggenheten vil ha alvorlige effekter på vill laksesmolt og sjøørret som bruker Herdlefjorden som utvandringsrute eller oppvekstområde. Dette gjelder særlig ved utvidelse.
- Det er summen av påvirkningsfaktorer som har ført til en dramatisk svekking av bestander av vill laks og sjøørret, spesielt i Hordaland. Det blir derfor feil å treffe vedtak som ytterligere kan svekke bestandene, tuftet utelukkende på lokale forhold uten blick for de regionale konsekvenser. KUn belyser ikke dette, og er derfor ikke tilstrekkelig som vurderingsgrunnlag.
- Flytting og utvidelse kan ikke skilles fra hverandre siden flytting er forutsetning for utvidelsen. Videre dreier saken seg ikke om en ren flytting, men flyttingen i seg selv fører til et langt større arealbehov (ny type anlegg) med dertil økt forurensning av et nytt areal. Arealbehov og miljøeffekter blir derfor endret og med dette rammes sentrale tema i plan- og bygningsloven. Derfor har kommunen ansvar for å vurdere dette etter plan- og bygningsloven og kan ikke overlate utvidelsen til fagmyndigheter alene.
- Anleggets omsøkte biomasse (3600 tonn MTB) tilsvarer det nærings salt utslipp som kan forventes fra et fjøs på flottører med 2000 voksne kyr. Dette må kunne ansees som en vesentlig økning i nærings saltutslippene til Herdlefjorden, med uante konsekvenser.

- KUen har vesentlige mangler, er ensidig, og utelater kjent og relevant kunnskap om Herdlefjorden. KUen er, også derfor, ikke tilstrekkelig som vurderingsgrunnlag, og fremstår i noe grad å simpelt hen være et partsinnlegg.

Andre generelle innvendinger:

- At det ble tatt hensyn til biologisk mangfold ved Børegaflen og at anlegget ikke flyttes direkte til området ved Børegaflen er positivt, men ikke tilstrekkelig.
- Flyttingen i seg selv (selv uten økt biomasse) innebærer en sterk økning i arealbehovet, nye spredningseffekter av utslipp og at nye arealer blir forurenset. Dette medfører negative konsekvenser for miljø, landskap og friluftsliv som i stor grad ikke er vurdert i KUen.
- Dessuten er flyttingen forutsetning for en betydelig vekst (mer enn dobling) med store effekter på miljø og friluftsliv, og rammer med dette sentrale tema i plan- og bygningsloven. Flytting og vekst må derfor sees i sammenheng og kan ikke overlates alene til fagmyndighetene.
- Anlegget blir et meget stort anlegg som legger beslag på 250.000 m² (Nettoplassbehov til selve det nye anlegget blir 90.000 m²), til sammenligning: Dagens anlegg har 76.000 m² med restriksjoner, 10.000 m² nettoareal). Det er altså snakk om en ni-dobling i nettoareal.
- Oppdrettsselskapet ble nettopp tatt for alvorlig fusk med miljø og biologi i Øygarden og kronisk sykdomsutbrudd i anlegget som ønskes flyttet. Med en flytting vil også sykdom kunnes spres til nytt sted og fordeles i fjorden på en ny måte.
<http://www.bt.no/nyheter/okonomi/Vil-stoppe-farlig-bakterie-i-Osterfjorden-3539570.html>
- <http://www.bt.no/nyheter/okonomi/Oppdretter-legger-seg-langflat-etter-regelbrudd-3531745.html>
- Regjeringen innser miljøproblemer som følge av oppdrett i åpne merder, og vil ikke tillate vekst inntil problemene er løst. Dette sikrer imidlertid ikke Meland kommune mot negative konsekvenser, siden en oppdretter kan samle sin produksjon på færre lokaliteter uten å endre sine produksjonsrammer. Nettopp dette kan skje ved flytting og utvidelse av anlegget og selv om det ikke rammer totalforurensingen fra denne oppdretter, vil forurensing og sykdomsspredning lokalt kunne mangedobles. Dette er særlig relevant for den lille Herdlefjorden og folk på Holme.
- Flyttingen i seg selv og særlig utvidelse av anlegget vil kunne øke forurensing og spredning av lakselus og sykdom. I følge

kommunalutvalgets vedtak må dispensasjonen altså vurderes på nytt – og den bør ikke gis.

(vedtak fra sakspapirene: « [Hvis flyttingen]...fører til auka forureining på naturmiljøet i sjø, eller fører til auka fare for spreing av sjukdom, skal dispensasjonssøknaden behandlast på nytt.»

- På grunn av naturverdiene som står på spill bør de fagmiljøene som har høyest kompetanse om dette bli bedt om uttalelser og eventuelt finne løsninger, for eksempel Havforskningsinstituttet og Uni Research.
- Samtidig bør det tas i betraktning at de sosioøkonomiske fordeler for Meland kommune er marginal (skatteinntekter og arbeidsplasser i kommunen som følge av anlegget kan ligge nærmere null) mens forurensing og sykdom berører innbyggerne i kommunen og deres friluftslivmuligheter. Det er ingen vesentlig økonomisk fordel for Meland kommune – men kommunen blir sittende igjen med forurensing og reduserte miljøkvaliteter, mindre sjøareal og dårligere friluftsliv.
- Tillater Meland kommune ved dispensasjon fra arealplan, oppdrettsvirksomhet å bli etablert i det omsøkte området, frasier samtidig kommunen seg enhver råderett over hvilket volum som senere kan tillates ved gjeldende lokalitet. Kommunen vil ikke kunne stanse en videre biomasseutvidelse ut over 3600 tonn, med dertil ytterligere økning i utslipp og reduksjon i vannkvalitet, oppvekstvilkår for fiskeressurser og rekreasjonsverdi.

Dersom Meland kommune velger å godkjenne flytting og eventuell utvidelse av anlegget, bør det stilles betingelser for en positiv avgjørelse.

Det gis tillatelse på følgende vilkår:

- det skal utelukkende brukes lukkede merder istedenfor åpne merder med full hindring av spredning av sykdom og parasitter samt resirkulering av avfallsstoffer (se f.eks <http://www.akvafuture.com/>)

OG

- det skal kun brukes triploid fisk som ikke vil kunne blande seg genetisk med villfisk, og som ikke vil kunne gyte i elver etter rømming.

Dette vil forbedre forurensningssituasjonen og sykdomsspredning i den relativt lille Herdlefjorden samt redusere risiko ved rømming

betydelig - og være i samsvar med dagens kunnskapsnivå hva gjelder negative effekter på vill laksefisk.

Ellers bør flytting og utvidelse ikke tillates siden ulempene med økt risiko grunnet ny plassering (smoltutvandring, sykdomspredning) ikke er vurdert i KUen og siden en utvidelse i åpne merder vil medføre en omfattende økning av kjente miljøproblemer (lakselus, sykdom, forurensing). Bedre rømningssikkerhet brukes som argument men dette alene veier ikke opp risikoen ved ny plassering.

Gevinsten med oppgradering utvannes fullstendig ved utvidelse siden den omsøkte økningen er så stor (faktor 2,3, fra 1560 tonn til 3600 tonn) at gevinsten ved vunnet sikkerhet spises opp av økt risiko grunnet større antall fisk.

Man bør merke seg at heller ikke NYTEK-standarden langt fra garanterer rømningssikkerhet.

Hvor alvorlig situasjonen med rømning er viser den nye rapporten fra vitenskapelig råd for lakseforvaltning. Over 70 % av laksebestandene er allerede redusert grunnet gener fra oppdrettsfisk som ikke er tilpasset livet i naturen. I Blom sine anlegg, oppdrettes dessuten regnbueørret som er en fremmed art i Norge, og som dessuten skapte mange problemer etter rømninger som følge av stormen Nina.

<http://www.ba.no/nyheter/romt-regnbueorret-har-ny-fiskesykdom/s/5-8-20530>

<http://www.vitenskapsradet.no/>

Arealplanlegging

Flytting og utvidelse av anlegget med grunnlag i en dispensasjon fra Kommuneplanens arealdel 2015-2027 er ikke forsvarlig og bør ikke gis.

Fylkesmannen i Hordaland har i flere år påpekt at det trengs god planlegging og IKKE dispensasjoner, for å følge norsk lovverk, sikre livskvalitet og naturlige ressurser og ruste kommunen for fremtidige utfordringer. Også i denne saken trengs det en god planprosess som er bygget på en aktiv utvikling av Meland kommunes havbrukspolitikk. Slike store industri- og forurensing-spørsmål bør

absolutt ikke håndteres ved hjelp av dispensasjoner.

Et tenkt eksempel, men likevel; Hva ville kommunen sagt om en industribedrift på land som søker om dispensasjon til bygging av anlegg på 90.000m², med restriksjoner på 250.000 m², i en av kommunes fineste naturperler, som forurenser og reduserer miljøkvalitet og friluftsliv, men som knapt gir arbeidsplasser eller skatt til kommunen?

Kommunalpolitikere klager ofte over styresmakter fra Oslo og Bergen som overstyrer lokaldemokratiet. Ut i fra saksdokumentene overlates nå viktige avgjørelser (utvidelse av anlegget) frivillig til styresmaktene i byene og Østlandet.

Mens flytting skal vurderes kommunalt, skal utvidelse vurderes av fagmyndighetene. Dette er en kommunal fallitterklæring. Det er naturlig at fagmyndigheter vurderer dette, men kommunen kan og skal i utgangspunktet styre næringsutviklingen innenfor sine grenser. Her bør lokalpolitikken ikke la seg tilsidesette, men styre gjennom de verktøyene de har. I dette tilfelle arealplanleggingen og plan- og bygningsloven.

Meland kommune bør tillate flytting og utvidelse hvis det brukes lukkede anlegg med rensing av vann og uten forurensing av sjøen eller spredning av sykdom og lus. Dette vil være et stort incentiv for både kommunen men også oppdretteren.

Løsninger finnes i dag og med dette hadde hele forurensingsproblematikken vært løst. <http://www.akvafuture.com/>

Flyttingen er en viktig anledning til nettopp dette. Flyttes anlegget i allerede utdatert Nytek-Standard vil det ligge der å forurense i mange år fremover, mens andre nyere vil være flyttet inn i lukket teknologi.

Men det finnes også rent formelle, juridiske og innholdsmessige feil i saksgangen:

Sakspapir 94/2015 og KU legger opp til å skille flytting (kommunal arealplanlegging via dispensasjon) og utvidelse av anlegget (fagmyndigheter).

Dette skillet er ikke holdbart i henhold til plan- og bygningsloven siden det ikke dreier seg om en ren flytting, men flyttingen i seg

selv fører til et langt større arealbehov (ny type anlegg) og forurensning av et nytt areal. Dessuten er flyttingen forutsetningen til en betydelig utvidelse av anlegget. Dette rammer altså arealbehov og miljø og med dette sentrale tema i plan- og bygningsloven, -dette med eller uten utvidelse. Økt arealbruk, redusert nærmiljø og endrete effekter på miljø gjelder både med og uten økt biomasse i selve anlegget. Både utvidelse og flytting bør derfor vurderes etter plan- og bygningsloven og utvidelsen kan derfor ikke utelukkende skyves til ansvarsområdet av fiskefagmyndigheter.

Det nye arealbehovet er 90.000 m². Med 100 m forbudssone mot fiske vil det legges restriksjoner på et sjøområde på 500x500m altså 250.000 m². Dette tallet nevnes ikke i KUen. Dette tilsvarer en netto 9-dobling av arealbehovet for selve anlegget (fra 10.000 til 90.000 m²). Det bør være innlysende at slike store anlegg i en liten fjord, kan føre til svært uønskede konsekvenser. Anleggets omsøkte biomasse (3600 tonn MTB) tilsvarer det nærings salt utslipp som kan forventes fra et fjøs på flottører med 2000 voksne kyr.

Det legges ikke opp til rensing av det brukte arealet i Laksevika og havbunnen der. Dette burde vært et minstekrav ved flytting. Og det er også opplagt at det forurenses to sjøområder (istedenfor ett) hvis anlegget flyttes. Uavhengig om det økes eller ikke.

KUen er mangelfull – forurensing, sykdom, lakselus, økonomi

KUen utelater vesentlige informasjon om miljøeffekter, landskap og friluftsliv. Og konkluderer på såpass manglende grunnlag at den i stor grad misvisende. Den fokuserer ensidig på positive sider ved flytting og utvidelse, men utelater negative. Godt synlig blir dette når utvidelse (mer enn-dobling av biomasse) ikke regnes med under miljøeffekter («utvidelse...vil bli ivareteke gjennom andre lovverk og søknadsprosessar» s.6), – mens utvidelsen regnes som positiv under økonomiske effekter. En klar og ensidig forskjellsbehandling som fører til misvisende resultater.

Selv om det hevdes at KUen baseres på kjent kunnskap (s. 6) utelates kjente og viktige forhold ved vurderingen.

Den nye beliggenheten vil i seg selv kunne ramme utvandrende laksesmolt og sjørret på en langt sterkere måte på grunn av beliggenheten og økt arealstørrelse alene.

I DN utredning 1-2013 er det vist at Herdlefjorden er en viktig utvandringsrute for Vossosmolt og trolig også for smolt fra alle andre indre lakseelver som Arnaelva, Daleelva, Modalselva, Ekso, Loneelva m.fl. Den nye plasseringen ligger i et strømuttsatt område langs nordkysten av fjorden som kan ramme utvandrende vill laksesmolt i langt større grad. Dette er ikke usannsynlig siden smolten følger hovedstrømmen ved nordsiden av fjordene. Denne risikoen er på ingen måte håndtert og ikke en gang tematisert.

Det samme gjelder for sykdomsspredning og forurensing, hvor dynamikken kan endres radikalt grunnet den nye plasseringen. Dette er heller ikke vurdert i KUen.

Disse elementene vurderes bare «som før» siden mengden «skal være den samme». Dette er en så faglig mangelfull vurdering at den i vesentlig grad skjemmer KUen.

Rapport :

<http://www.miljodirektoratet.no/no/Publikasjoner/Publikasjoner-fra-DirNat/DN-utredninger/Redningsaksjonen-for-Vossolaksen/>

Rapporten er ikke sitert en eneste gang selv om den bl.a. handler om regionen og Herdlefjorden.

se også

http://uni.no/media/manual_upload/Uni_Research_Milj%C3%B8_Voss_Omr%C3%A5de_rapport_nr_244_2.pdf

Det finnes ikke mange overvåkingsstasjoner for lakselus i Norge - men i Herdlefjorden finnes det én. Ved Herdla har lus blitt overvåket siden 2009, og Herdla er et meget relevant overvåkingssted for lus som stammer fra oppdrettsanlegg i Herdlefjorden. (rapporter s.n.).

I DN utredning 1-2013, og dessuten i Vollset et al. 2014 og 2015 (s. link ndf., side 9), påpekes at infeksjonspress fra lakselus ved Herdla (altså i samme fjord) i lange perioder ligger langt over grenseverdiene for det som smolt av laks og sjørret kan tolerere.

Dette er kjent kunnskap - men ikke ett ord om dette i KUen.

Selve flyttingen i seg selv kan øke spredning av lus grunnet endrete strømforhold, men ved en økning av biomasse blir det mer en dobbelt så ille. Igjen kan flytting ikke skilles fra utvidelsen siden flyttingen gir forutsetning for økningen. Den omsøkte økningen til 3600 t vil kunne øke lusepresset og forurensning med faktor 2,3 i forhold til i dag.

Rapport med prøvesteder i Herdlefjorden og lakselus-infeksjoner langt over grenseverdiene:

Vollset et al 2015:

http://uni.no/media/manual_upload/Uni_Research_Milj%C3%B8_Voss_Omr%C3%A5de_rapport_nr_244_2.pdf (se side 55 f eks)

Vollset et al 2014: <http://uni.no/media/files/2014/07/Status-for-overv%C3%A5kning-av-lakselus-p%C3%A5-sj%C3%B8%C3%B8rret-p%C3%A5-Vestlandet-forsommeren-2014-ny.pdf>

Nasjonal luseovervåking:

http://www.google.no/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKewjgsuv1kOnKAhWFKJoKHXaRAJMqFggqMAI&url=http%3A%2F%2Fissuu.com%2Fhavforskningsinstituttet%2Fdocs%2Frapport_2015&usq=AFQjCNHdMc68m91b37uvjky3EHNCHSGuUQ

Dette er ikke vurdert i KUen.

Konsekvenser for friluftsliv og fiske er ikke vurdert i tilstrekkelig grad. Herdlefjorden er en populær fiskefjord for folk som bor der. Flytting og utvidelse vil ha effekter på fiske og ødelegge populære fiskeplasser grunnet større arealbehov men også grunnet spillfor og forurensning. For eksempel vil folk på Holme sannsynligvis få ødelagt sine fiskeplasser siden strømmen vil transporterer spillfor og avfall langs Børegaflen helt til Holme. I dag slipper de unna med mindre effekt siden strømmen fører avfallsstoffene hovedsakelig mot nord, samt at oppdrettsvolumet er vesentlig lavere enn det omsøkte. Dette er overhodet ikke vurdert i KUen.

<http://www.nrk.no/rogaland/seien-er-odelagt-1.247558>

<http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Rapport---Vanlig-at-sei-far-i-seg-oppdrettsfr-7965094.html>

Dessuten kan man ikke vite om fiskene har fått i seg fôr med medisin. Mens laksene i oppdrettsanleggene får karantene etter behandling, får kommunens innbyggere ikke opplysninger om dette, og medisinerert og helseskadelig fisk (via spillfor) fanget i fjorden, kan havne på befolkningens bord. Dette er uholdbart allerede i dag,

men vil bli forverret ved flytting/utvidelse, siden anlegget både omsøkes utvidet (økt forbruk av medikamenter) og flyttes nærmere og oppstrøms bosteder. Dette er heller ikke vurdert i KUen.

KUen vurderer de sosioøkonomiske effektene som positiv siden utvidelse av anlegget kan medføre flere arbeidsplasser, men det vises ikke til konkrete tall på dette. Dette kan det virke som er uforpliktende synsing, og KUen skjemmes ytterligere som både mangelfull og fremstår også til dels som et rent partsinnlegg.

Hva er de økonomiske effektene for Meland kommune?
Firmaet har hovedsetet sitt utenfor kommunen og anlegget Laksevika eier ikke land i kommunen men har fått konsesjon av staten – nesten gratis. I forhold til verdiene som produseres i anlegget ligger inntektene for Meland kommune meget lavt, faktisk kan de være nærmere null. Dette bør KUen eller sakspapirene opplyse om og vurdere.

KUen vurderer forurensing skjematisk «som før» siden de ikke legger inn effekter av utvidelsen under miljøaspekter (bare under økonomi). KUen tar ikke hensyn til at det legges opp til å forurense et nytt sjøområde, i tillegg til det området som allerede er forurenset i Laksevika. Det kan ikke sies å være "som før" siden utslippet skjer på to områder. Dette gjelder selv om anlegget ikke skulle søkes økt, noe det da tross alt i tillegg også gjør.

Hvordan KU da kan konkludere med «som før», fremstår som særdeles lite troverdig.

Landskap

Herdlefjorden er veien for Hurtigruten – en av landets største turistattraksjoner. Dessuten er fjorden et populært rekreasjonsområde for båtfolk fra hele regionen. Anlegget vil være betydelig større en dagens og beslaglegge et svært sjøareal. Effekter på Hurtigruten er ikke vurdert i det hele tatt. Det finnes heller ikke noe siktanalyse eller landskapsanalyse sett fra sjøen. Det eneste som er vurdert i KUen, er synlighet fra hus i nærheten. Dette er ikke tilstrekkelig med så store verdier på spill.

Sykdom

I tillegg kommer at sykdomssmitte på villfisk ikke er vurdert i KUen, trolig pga mangel på kunnskap. Men i KUen bør denne risikoen formuleres.

<http://forskning.no/fisk-fiskesykdommer-oppdrett/2013/12/vill-og-oppdrettet-fisk-smitter-hverandre>

<http://www.nrk.no/hordaland/fant-alvorlig-sykdom-hos-romt-fisk-1.12175240>

Forurensning fra åpne oppdrettsanlegg er omfattende

Til sammen tilsvarer utslipp av næringsalter fra åpne oppdrettsanlegg i Norge mer enn 8 millioner mennesker (2011, siden har næringen økt betydelig). Anlegget i Laksevika i dag (1560 t konsesjon) slipper ut næringsalter som tilsvarer opptil 21.000 mennesker. Med 3600 t vil den tilsvare opptil 50.000 mennesker. Kilder se:

http://www.wwf.no/dette_jobber_med/hav_og_kyst/havbruk/forurensning/

<http://www.dagbladet.no/2010/03/24/nyheter/miljo/fiskeoppdrett/innenriks/forurensing/10963831/>

Mens en hytteeier må bygge renseanlegg for sin toalett og Bergen kommune oppgraderer renseanlegg i milliardklassen slipper de store forurenserne fri?

Det hevdes at undersøkelsene som ble gjennomført ikke viser kritiske verdier - men metodene er sterkt omdiskutert siden det brukes en ikke tilstrekkelig index og det tas prøver skjematisk rett under og ved siden av anlegget – ikke nødvendigvis der slammet havner.

Og dette sier fiskeridirektoratet selv:

<http://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Nyheter/2016/0216/Boer-ikke-bruke-DI-indeks-for-klassifisering-av-bloetbunnsfauna>

Hvordan det ser ut på havbunnen som virkelig tar imot foruresningen fra oppdrettsanleggene kan sees her:

<http://www.tv2.no/a/3302564>

<http://www.ifinnmark.no/nyheter/havbunn-odelagt-pa-bare-fire-maneder/s/1-30002-7708132>

Oppdrettsselskapet Blom bedyrer at regelverket følges men selskapet vekket ikke akkurat tillitt med alvorlige regelbrudd rett i nabolaget for noen måneder siden:

<http://www.bt.no/nyheter/okonomi/Oppdretter-legger-seg-langflat-etter-regelbrudd-3531745.html>

Og tilliten til en næring som skal kontrollere seg selv, er det så som så med : <http://www.bt.no/nyheter/okonomi/Mattilsynet-Dette-anlegget-spredte-multiresistent-lus-3535009.html>

<http://www.dn.no/nyheter/2015/01/22/1635/Laks/m-i-fengsel-for-lusejuks>

En økning av biomasse til 3600 t er en vesentlig del av hele saken og kan ha katastrofale virkninger på den relativt lille Herdlefjorden. Dette er ikke vurdert, og hvis det overlates bare til fagmyndighetene vil kommunen ikke ha mulighet til å angre. Slike megaaanlegg er delvis vanlig ved kysten, men hører ikke hjemme i en liten fjord som allerede i dag har for mye lakselus (se rapportene ovenfor) og metodisk utilstrekkelig vurdering av forurensingen.

<http://www.vg.no/nyheter/innenriks/advarer-mot-forurensing-fra-oppdrett/a/515104/>

Lusebehandling krever dessuten sterkere midler siden lus har blitt resistent. Spillvannet dumpes rett i sjøen. Dette kan ha alvorlige effekter for krepsdyr, reker, sjøkreps, krabbe og hummer men også plankton og hele næringskjeden. Særlig i en liten fjord.

Se f.eks.

<http://www.vg.no/nyheter/innenriks/fiskeri/fiskere-advarer-mot-lakselusgift-naa-rammes-rekene/a/23534716/>

<http://www.vg.no/nyheter/innenriks/fiskeri/oppdrettsgigant-brukte-ulovlig-gift-paa-laks/a/23530626/>

<http://www.dn.no/nyheter/naringsliv/2015/12/06/2052/Havbruk/du-mper-kjemikalier-uten-tillatelse>

Regjeringen ser miljøproblemer til oppdrett i åpne merder og vil ikke tillate vekst, inntil problemene er løst. Dette sikrer imidlertid ikke Meland kommune siden en oppdretter kan samle sin produksjon på færre lokaliteter uten å endre samlet produksjon. Nettopp dette kan skje ved flytting og utvidelse av anlegget og selv om det ikke rammer totalforurensingen, vil forurensingen og sykdomsspredningen *lokal*t kunne mangedobles. Dette er særlig relevant for den lille Herdlefjorden og folk på Holme og bør ikke overlates utelukkende til myndigheter i Oslo og Bergen.

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/barekraftig-og-forutsigbar-vekst-for-laks/id2401801/>

Regionale effekter

Flytting og utvidelse rammer andre kommuner i stor grad og disse bør formelt inviteres i planprosesser og høringsrunder. Mye av effekten vil ramme folk fra Askøy, Bergen og Lindås som bruker Herdlefjorden som rekreasjonsområde. Men også folk fra Voss, Vaksdal, Modalen og Osterøy siden «deres» laksesmolt og sjørret passerer eller lever delvis i Herdlefjorden.

Oppsummering

- I forhold til de overordnede nasjonale ansvar (ratifiserte konvensjoner, EU's vanndirektiv) og nasjonalt lovverk (Grunnlovens §112, Naturmangfoldlovens §9-12, Laksefiskelovens § 1, Villaksnormen m.fl.) er saksbehandlingen mangelfull, for ikke å si fraværende. Det er innlysende at det er totalbelastningen som vil avgjøre utviklingen for bestander av vill laks og sjørret. Hvorvidt hovedbelastningen vil være å finne i vassdraget, i estuariet, i indre fjord eller ytre fjord, er uinteressant. Å øke totalbelastningen vil uansett føre til ytterligere problemer for de regionale bestander som allerede ligger nært eller over «the tipping point».

- Dispensasjon for flytting av anlegget Laksevika bør ikke gis uten betingelser nevnt tidligere i dette høringsdokumentet, siden vesentlige forhold knyttet til arealplanlegging og miljøforhold ikke er vurdert og siden flytting av anlegget med eller uten utvidelse fører til stor risiko for miljø, naturlige ressurser og friluftsliv, inkludert «auka forureining og spreining av sykdom» på villfisk. Det er sitert fra utvalgets vedtak: «hvis det er tilfelle må dispensasjonen vurderes helt på nytt». Vi vil også minne om Fylkesmannen i Hordaland som senest på seminaret i januar tydelig uttalte at oppdrettsindustrien ikke skal forvaltes ut i fra dispensasjoner fra vedtatte planer, men som følge av grundig saksgjennomgang i forbindelse med kommunenes arealplanlegging.
- KUen har vesentlige mangler, er ensidig og utelater kjent og relevant kunnskap om Herdlefjorden. KUen er i så måte ikke tilstrekkelig som vurderingsgrunnlag.

Allerede i dagens situasjon overskrider luseinfeksjoner kritiske nivåer på vill sjøørret i Herdlefjorden.

Den nye beliggenheten vil ha alvorlige effekter på vill laksesmolt og sjøørret fra regionen som bruker Herdlefjorden. Dette gjelder særlig ved utvidelse. Det er ikke tatt hensyn til summen av belastning på bestander av vill laks og sjøørret. Og siden det er summen av belastning som avgjør i hvilken grad tiltak påvirker bestander på et ikke-akseptabelt nivå, vil enhver økning i belastning føre forvaltningen nærmere å være i brudd med Grunnlovens § 112, Naturmangfoldlovens § 9-12, Laksefiskelovens §1, Villaksnormen, EU's vanddirektiv samt Rio- Bern-og OSPAR konvensjonen.

Det vil derfor ikke være i tråd med lovverkets intensjon å tillate tiltaket og derved påføre ytterligere belastning på allerede svært pressede bestander av laks og sjøørret i Hordaland.

Flytting av anlegget bør kun tillates om produksjonen flytter i lukka anlegg som reduserer risiko for forurensing, rømming og sykdomsspredning (<http://www.haugeaqua.com/>)

For **SalmonCamera**

Rune Jensen (sign)

-daglig leder-

